

tíðindablaðið

Útgevni: p/f sosialurin

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

Politiskur- og fyrirtaksblaðstjóri: Krisjan Dahl

Blaðfólk: Hægni Djurhuus, Dagny Joensen og Jóhann Mortensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

sosialurinArgjavegur 26
Postsmoga 76,
3800 Tórshavn
telefon 11820

Menningarhjálp ella mergsúgván

HEIMURIN allur er í dag meira saman-sjóðaður enn hann nakrantíð fyrr hevur verið. Hendingar langt av leið eru ikki longur so fjarskotnar ella okkum so óviðkomandi, sum fyrr.

FRAMTØKINI á flestum økjum hava somuleiðis fært tað við sær, at »hvør av øðrum liva má«, eisini í tí týðningi, at vit varða av teimum, sum vit fyrr vistu lítið, helst einki um.

ANDSTØÐUBÓLKARNIR stóru megu somuleiðis samskifta hvør við annan, tí teir hava hvør brúk fyri øðrum. Stórvaldini USA og USSR. Hvussu tey so enn tiggja sær og gálva hvør eftir øðrum, so hevði illa verið vorið hjá russum, fingi teir ikki hveitikornið úr Ameriku.

NEYÐIRNAR nógvastaðni eru ovurhonds, samstundis liva onnur í ovur-miklari yvirflóð.

VIT LIGGJA í tí seinra partinum, sum haraftrat mangan illa dugur at skilja vána støðuna aðrastaðni. Vit tala tí um menningarhjálp og neyðhjálp, sum nakað nógv minni týðandi, enn tá samgongumenn tala um sekunder berghol.

oddagrein

Á TINGI hevur mál verið til umrøðu, sum Javnaðarflokkurin í prinsippinum styðjar, men sum flokkurin heldur vera blóðskeivt at fremja so sum landsstýrið vil, snøgt eftir forrætningsligum sjónarmiðum. T.v.s. eftir før-oyskari »frísinnaðari« hugsan.

TAÐ er Senegalprosjektið. Í hesum máli liggur mangt dækt; landsstýrið er ikki fært fyri at upplýsa veruleikan í hesum málinum ella snøgt sagt vil tað ikki.

VIT megu krevja at menningarhjálp úr Føroyum kemur undir eftirlit hins almenna. Eitt reint forrætningsligt mál hjá nøkrum fáum peningasterkum fyrtekum í Føroyum, skal skattaborgarin sum so mangan kroystast til at bera alla ábyrgdina av, um illa skuldi vilja til. Gjalda undirskotið.

TAÐ er lætt at rista breiðar reimar av annara manna skinni — peningasterku fyrtekurnar hava dugað kynstrið — alternativt í Føroyum sum kallar seg frísinnað hevur hetta sum grundstøði — hetta at skula valda, men ongantíð vilja gjalda.

HETTA slagið sum er raskast tá umræður at mergsúgva landskassan.

Suðurstreymoyar Javnaðarfelag:

Kjakfundur

Mánadagin 27. februar verður kjakfundur í felagnum

Fundarevni: 1: Javnaðarflokkurin og vinnupolitikkur
Tummas Arabo, leiðari av Vestnorden-projekti-
num leggur fyrri
2: Ymiskt

Fundurin verður í felagshølinum í Dr. Jacobsensgøtu 5 kl. 20

Mætið fjølment og stundisliga!

Stjórnin

Føroya Vanlukkutrygging Heimatrygging av sjómonnum

Í lesarabrævi í Dimma-lætting týsdagin 21. februar 1984 skriver »sjómaður« um omanfyri nevndu trygging, at sjómenn rinda til onga nyttu.

Hetta er ikki beint. Nevnda trygging fevnir um alt tað persónliga arbeiði hjá honum, ið hevur nevndu trygging, og har afturat vanlukkur,

ið henda beinleiðis á veg til og frá arbeiði.

Fyri at gera hetta meira livandi, kunnu vit nevna nøkur dømi:

Maður malar sær húsin,

stigin brotnar ella glíður, og maður brýtur armar ella bein. Maður fer á fjall fyri seg sjálvan og dettur oman.

Ohapp henda eisini:

Tá maður fer til útróðrar við egnum báti.

Tá maður fer á træna, ella í bøn at velja.

Tá maður smíðar heima við hús.

Tá maður byggir hús hjá sær sjálvum.

Tá maður stoypir garð og hampan um húsin.

Vanlukkur í húsarhaldinum, hoyggingararbeiði, grindarakstur o.a.

Hvat viðvikur at gera hesa trygging frivilliga, so er tað ein politiskur spurningur, har Føroya Løgting hevur seinasta orðið.

Fyri tey, sum starvast í Vanlukkutryggingini, hevði tað nokk verið ein fyrimunur um tað var frivillugt, men higartil hevur ikki verið politiskur meiriluti fyri hesum.

Søguliga bakgrundin fyri at hava tvingaða

heimatrygging av sjómonnum er henda:

Í tí tíðini, Vanlukkutryggingin varð stovnað fyri 58 árum síðani, var fiskimynstrið í Føroyum øðrvísi enn tað er í dag. Tá fór fiskiflotin í virksemin í mars mánað, og tá ið komið varð út í oktober mánað, vórðu so gott sum øll skip lögð fyrri akker á firðunum í Føroyum fyrri veturin.

Sum vera man, fóru menn til útróðrar, og óneyðugt er at siga frá øllum teimum vanlukkum, ið hendar eru við opnum bátum, hvar menn umkomust ótryggjaðir.

Orsakað av hesum, gjørdi Føroya Løgting lóg sum segði, at øll, ið vinna 1/5 av sjónum skulu vera persónliga vanlukkutryggjað árið runt, (íkkj bara meðan teir vóru umborð á skipinum).

Í lóguni arbeiðir ein arbeiðsbólkur til at gera broytingar í vanlukkutryggingarlógini, og hevur

hesin spurningur eisini verið til viðgerðar.

Tað er rætt, sum »sjómaður« skriver, at tá ið ein arbeiðir hjá einum arbeiðsgevara, er hann tryggjaður har, men tey allarflestu fólk hava meir ella minni av persónligum arbeiði sum frammanfyri nevnt.

Vanlukkutryggingin vil nýta høvi til at gera vart við, at øll, bæði kvinnur og menn kunnu tekna sær eina persónliga arbeiðsvanlukkutrygging, ið kostar tað sama sum heimatrygging hjá sjómonnum, og stórt sæð fevnir um tað sama.

Fyri at sláa fast, um tærvín á hesi trygging, kann upplýsast at seinasta árið (1983) vórðu fráboðaðir 100 skaðar sum komu undir persónliga trygging, og kostaði hetta tryggingarfelagnum stórt sæð 3 milliónir.

Føroya Vanlukkutrygging

Svar frá leiðsluni í F.A.

Hetta var ætlað at seta í blaðið tá Ó.B. hevði skrivað ein »stubby« 10. jan., men tað varð av óvanligari »virðing« fyrri valúrslitinum, at hetta ikki var gjørt.

Grundin fyri, at tað kemur nú, er grein í donskum blaði, »Færingen der kan blive tungt på vægt-skålen«, har Ó.B. breggjast sær av »nogle klingende borgerlige synspunkter«, sum hann metur, man hava givið sær tað stóra stemmutalið.

Skal tað vera soleiðis, so er vert, at meta um »kvalitetin« í Fólkaflaksveljarum, tí, tað er at undrast yvir, at teir, ið standa fatanfyri ein slíkan svertupott, sum DB. hevur verið seinna tíðina, hava fingið annan dómdan fyrri ærumeiðing. Skilji tað, hvørið vil.

Ein slík persónspjall og reingjan av veruleika, saman við beinleiðis ósannindum, er neyvan komin í føroysk blað fyrr.

Men, tað hevur í hvussu so er givið »bonus«. Ikki minni enn 1141 lupu beinleiðis í hesa svørtu baljuna, og restin, eisini teir, ið vit hava havt stóra virðing fyri, samtykti. Men so til »svarið«.

Í Dagblaðnum 10. jan. er ein litil stubbi frá Ó.B., har hann gremur seg um eina ákærandi grein, sær imót, og visir til, at vit eisini í »Dimmu« hava

brúkt felagsins navn og allar limir tess til politiskt virksemin og ongantíð hava skrivað í DB.

Tað er nokk ikki manguruttan Ó.B., sum hevur fingið eyga á hetta »politiska virksemin«. Vit hava skrivað í flestum bløðum, uttan Dagblaðnum, og tað av góðum grundum. Vit vóru álopini av DB áðrenn nakað hendi við merkjunum. Tað var tá longjaldstovurnar vóru fyrri sniðálopi, sum ikki reiðuliga eydnaðist.

Tá skrivaði Ó.B. eina sermerktu grein, har hann visir til tað óvanliga høviðskheit, at ein arbeiðari verður »titulleraður« tygum, ja, er tað ikki stórsligið?

Her var so eingin, sum troystaði sær at sleikja hondini við koyrlinum, og enn minni hini, við sleiskni og reingjan av veruleikanum. Hetta mugu so teir 1141 taka sær av.

At vit hava okkum út í politiskt virksemin, er nakað, sum Ó.B. avsannar sjálvur, í sama petti, so tjúkkur er vavgreyturin.

Enn minni hava vit nýtt limir okkara til tað.

Ein onnur lygusøga er »avsannað« niðari á somu síðu.

Men, — hon heðvi rokkið mál sitt, valið var farið afturum!!!

Hesar lygusøgur og persónspjall, sum Ó.B. hevur valkað sær í, fara

neyvan at prýða Føroya søgu í framtíðini og teir nógvu veljarar í Fólkaflakkinum, sum hava givið honum krossin, visa nokk betur enn nakað annað, hvussu »góðskumetingin« roynist har.

Tað, ið vit gjørdur, var bara at peika á »keisaran«, at har vóru eingi klæði, men tað vóru tó so mong, sum ikki sóu, ella ikki vildu siggja.

Eitt er vist! Um onkur fer at savna saman, tey ósannindi og tey runubløk, sum hesin toppkandidatur hevur nýtt, fyrri at koma á fólkating, (jólakortini ikki iroknað) so kann hetta verða hentur stuðul hjá einum, sum næstu ferð ætlar sær um hesa høgu gátt.

Hann leggur leiðslu F.A. undir at hava »trumlað« verkafólkið niður. Stuttligt — ha?

Nei! her var tað ein special »arbeiðari«, sum hevði kunnleika til trumling. Tað er nokk fyrstu ferð í okkara søgu, at ein slíkur høggravongur hevur sett seg sjálfvan á odda til at spreingja eitt føroyskt meginfelag. Tað sigur so, hvar vit hava hann.

Vit fara ikki at kanna okkum æruna av at hann er farin á fólkating, og sjálvandi, enn minni av tí, sum hann kemur at avrika.

Leiðslan í F.A.

Lýsið í **sosialinum**